

шніх справ України, 2005.

4. Журавльов В.Ю., Перепелиця М.М. Посібник для працівників підрозділів ДСБЕЗ: Використання підрозділами ДСБЕЗ можливостей комп'ютерних інформаційно-пошукових систем, які створені та діють у системі МВС України та інших правоохоронних органах. - Харківський Національний університет внутрішніх справ. – Розділ 14. - С 216-240.

5. Журавльов В.Ю., Сергатиї М.О. Використання інформаційних можливостей глобальної мережі “Інтернет” в інтересах оперативно-розшукової діяльності. // Вісник Запорізького юридичного інституту. – Запоріжжя, 2002, № 4 – С. 176-183

6. «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців» Верховна Рада України; Закон від 15.05.2003 № 755-IV: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/755-15/page>

7. «Про затвердження Порядку надання відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб». Мін'юст України; Наказ від 14.12.2012 № 1846/5: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z2105-12/page>.

8. База данных «Контрагент». <http://www.k-agent.ru/>

Кириченко Олег Вікторович

кандидат юридичних наук, доцент,
начальник кафедри оперативно-розшукової
діяльності та спеціальної техніки Дніпропетровського
державного університету внутрішніх справ

УМОВИ ЕФЕКТИВНОСТІ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИНАМ ПРОТИ ГРОМАДСЬКОЇ БЕЗПЕКИ

Ефективність здійснення оперативно-розшукової протидії злочинам проти громадської безпеки залежить прямим чином від умов, що сприяють здійсненню такої діяльності.

Слід зазначити, що оперативно-розшукова протидія злочинам – це діяльність оперативних підрозділів правоохоронних органів, яка полягає у використанні гласних та негласних форм та методів оперативно-розшукової діяльності, та яка спрямована на виявлення та запобігання злочинам; встановлення осіб, що готують або вчинили злочин; розшуку осіб, які переховуються від органів розслідування, суду або ухиляються від відбування покарання, установа безвісно зниклих осіб; забезпечення безпеки працівників суду і правоохоронних органів, осіб, які надають допомогу або сприяють оперативно-розшуковій діяльності, беруть участь у кримінальному судочинстві, членів їх сімей та близьких родичів [1, с. 36].

Ефективність оперативно-розшукової протидії злочинам взагалі та злочинам проти громадської безпеки зокрема залежить від ряду факторів:

– специфічності здійснення оперативно-розшукової протидії та характеру впливу на злочинність;

– сутності такої діяльності та її значення для покращення криміногенної обстановки;

– форм та методів оперативно-розшукової протидії, напрямів їх удосконалення;

– правової регламентації здійснення оперативно-розшукової протидії;

– тенденцій розвитку цього виду діяльності;
– ефективності роботи суб'єктів оперативно-розшукової діяльності щодо протидії злочинам.

Розгляд умов ефективності здійснення оперативно-розшукової протидії злочинам проти громадської безпеки не можливо без з'ясування сутності умов ефективності здійснення оперативно-розшукової протидії.

На наш погляд, умови ефективності оперативно-розшукової протидії злочинам – це сукупність позитивних об'єктивних та суб'єктивних факторів, що визначають ефективність здійснення оперативно-розшукової протидії та впливають на стан протидії злочинності, забезпечують своєчасне виявлення та запобігання злочинам, розшуку осіб, які переховуються від органів розслідування, суду або ухиляються від відбування покарання тощо.

А.Е. Жалинський, розглядаючи умови ефективності профілактики злочинів (*одна із складових протидії злочинам – прим. О.К.*), зазначив, що позитивні соціальні явища та процеси, які визначають дієвість попередження злочинів, протиставляються об'єктивним труднощам історичного розвитку та негативним явищам, що існують. Негативні наслідки науково-технічної революції, міграції, недостатності трудових ресурсів, створення нових промислових комплексів тощо не можуть виступати як умови ефективності профілактики злочинів, оскільки не сприяють результативності профілактичних мір, а ускладнюють їх [2, с. 41].

Таким чином, умови ефективності можна класифікувати на об'єктивні та суб'єктивні.

До об'єктивних умов слід віднести соціально-економічні, політичні, морально-виховні чинники, що характеризують ставлення держави та суспільства до проблем злочинності.

Суб'єктивні умови ефективності оперативно-розшукової протидії створюються у зв'язку із розвитком та удосконаленням діяльності щодо протидії злочинності, накопиченням позитивного досвіду правоохоронними органами.

У свою чергу, умови ефективності здійснення оперативно-розшукової протидії злочинам проти громадської безпеки слід класифікувати на загальні та спеціальні.

До загальних умов слід віднести ті об'єктивні та суб'єктивні умови, які властиві умовам ефективності здійснення протидії злочинності взагалі. До таких умов, у першу чергу, належать:

- 1) правове забезпечення протидії злочинності в державі;
- 2) організаційно-управлінське забезпечення (постановка задач та визначення пріоритетних напрямів протидії злочинності, прогнозування та планування заходів протидії злочинності, контроль за здійсненням такої діяльності);
- 3) матеріальне забезпечення (фінансування програм щодо протидії злочинності, матеріально-технічне забезпечення суб'єктів протидії злочинності).

Спеціальними умовами ефективності оперативно-розшукової протидії злочинам є наступні:

- правові (правове забезпечення діяльності суб'єктів оперативно-

розшукової протидії злочинам та протидії злочинам проти громадської безпеки);

– організаційні (наявність сил та засобів оперативно-розшукової діяльності, що використовуються під час запобігання злочинам проти громадської безпеки; організація виявлення латентних злочинів проти громадської безпеки та осіб, що їх вчинили; наявність методик протидії цим злочинам оперативно-розшуковим шляхом);

– інформаційні (наявність оперативно-значущої інформації, що сприяє отриманню нових знань стратегічного, організаційного, тактичного та прогностичного характеру, які мають значення для вирішення завдань протидії злочинам проти громадської безпеки);

– кадрові (кадрове забезпечення оперативних підрозділів правоохоронних органів, у тому числі їх підготовка та підвищення кваліфікації за напрямом роботи).

Дія умов ефективності оперативно-розшукової протидії злочинам проти громадської безпеки виявляється у тому, що вони використовуються під час такої протидії та впливають на її результати.

1. Кириченко О.В. Сутність оперативно-розшукової протидії злочинам / О. В. Кириченко // Актуальні питання оперативно-розшукової протидії злочинам : матеріали наук.-практ. семінару (Дніпропетровськ, 25 квітня 2013 р.). – Дніпропетровськ : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2013. – С. 34-36.

2. Жалинский А. Э. Условия эффективности профилактики преступлений / А. Э. Жалинский. – М. : ВНИИ МВД СССР, 1978. – 152 с.

Кисельов Андрій Олександрович
викладач кафедри оперативно-розшукової
діяльності та спеціальної техніки Дніпропетровського
державного Університету внутрішніх справ

РОЛЬ ВИКОРИСТАННЯ ПОЗАШТАТНИХ НЕГЛАСНИХ ПРАЦІВНИКІВ ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ У ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИНАМ ЕКОНОМІЧНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ

На території України у 2006 році було вчинено злочинів економічної спрямованості 42606 (з них вчинено організованими групами та злочинними організаціями 1203), у 2007 році – 42755 (1578), у 2008 році – 38607 (1194), у 2009 році – 36634 (1046), у 2010 році – 34821 (535), у 2011 році – 34192 (433), у 2012 році – 23245 (384).

Поширення економічної злочинності та корупції, що відбулося практично в усіх сферах функціонування суспільства, завдає непоправної шкоди розвитку країни. Ці явища негативно впливають на авторитет органів державної влади, підривають довіру громадян до демократичних інститутів і цінностей, а зрештою – загрожують національній безпеці України, ускладнюючи відносини на міжнародному рівні.